

ОСНОВИ ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ

Викладач: кандидат фармацевтичних наук, доцент Фаворитов Володимир Миколайович

Кафедра: медико-біологічних основ фізичної культури та спорту

E-mail: favn1956@gmail.com

Телефон: (066) 856-58-03

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber, WhatsApp (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Фізична терапія, ерготерапія Бакалавр					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2021-22	Рік навчання	2	Тижні	7
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	6	Лекційні заняття – 22 Практичні заняття – Самостійна робота – 68			
Вид контролю:		ЗАЛК					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6392				
Консультації: особисті – вівторок, четвер, з 11:00 до 13:00, II корпус, ауд. 112; дистанційні – Moodle, Viber, WhatsApp, за попередньою домовленістю Запис на консультації: favn1956@gmail.com							

ОПИС КУРСУ

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014). Студенту винесені питання ефективної та безпечної індивідуалізованої фармакоterapiї шляхом оволодіння знаннями фармакокінетики та фармакодинаміки, взаємодії та побічної дії основних груп лікарських засобів, їх зміни при патології різних органів і систем та раціональному вибору ЛЗ при різних захворюваннях.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ефективність та безпека лікарських засобів в організмі людини.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- володіти навичками безпечного фармакологічного супроводження спортсменів під час тренувального то змагального процесу, забезпечення комплексної реабілітації хворих різних профілів, зберегання здоров'я та профілактика захворювань дозволеними фармакологічними засобами.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- володіти технікою надання першої (долікарської) допомоги при травмах, кровотечах, утопленні, задушенні, ураженнях різними хімічними і фізичними факторами (електричним струмом, високою і низькою температурами, радіацією) та при отруєннях;
- розпізнати ознаки та надати першу допомогу при укусах змій, комах, собак та інших тварин; володіти технікою десмургії, транспортної іммобілізації та тимчасової зупинки кровотеч; вміло користуватись доступними лікарськими препаратами.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та самостійної роботи розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6392>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення контрольних питань.
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом - на початку кожного практичного заняття (тах 10 балів)

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: розділу загальної патофізіології (тах 10 балів) й розділу патофізіологія органів та систем (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle.

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6392> / або

теоретичний підсумковий контроль – 20 тестів по 1 балу кожен (за семестр), проводиться онлайн на платформі Moodle).

Захист індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами ведення літературознавчих наукових досліджень і прагне поглибити власні знання з патофізіології органів та систем та опанувати сучасні методи фізичної реабілітації основних захворювань.

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6392>

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6392>

Вимоги до ІДЗ: обсяг – 6 сторінки А4. Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал. Презентація і обговорення відбуватиметься на двох останніх заняттях. Презентації мають бути підготовлені в Power Point або Prezi форматах, до 10 слайдів..

Критерії оцінювання ІДЗ:

- 1) завдання виконано у повному обсязі, без стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, використана професійна лексика, словниковий запас різноманітний і релевантний, презентація відповідає змісту завдання, логічно ілюструє його – 20-15 балів;
- 2) завдання виконано частково, з лексичними, орфографічними і граматичними помилками,

презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його – 14-8 балів; 3) завдання виконано з великою кількістю помилок, словниковий запас одноманітний, презентація або не відповідає змісту проєкту, або взагалі відсутня – 0-7 балів.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 2	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 1-2	5
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 4	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 3-4	5
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 6,8	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 5-8	5
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 10	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 9-10	5
Змістовий модуль 5	Вид теоретичного завдання: опитування	Тиждень 12	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 11-12	5
Змістовий модуль 6	Вид теоретичного завдання: тестування	Тиждень 14	10
	Вид практичного завдання: - Презентація та захист власних досліджень, практичних завдань (тах 5 балів) за кожне практичне заняття.	Тиждень 13-14	5
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)			20
Підсумкове практичне завдання: Захист індивідуального дослідницького завдання, його публічна презентація			20
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1 Практичне 1	Тема 1. Загальна фармакологія. Тема 2. Фармакологія ЦНС	Тестування за пройденим матеріалом	5
Тиждень 2 Практичне 2		Захист власних досліджень, практичних завдань	10
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 3 Лекція 3 Практичне 3	Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему та на функцію органів дихання.	Тестування за пройденим матеріалом	5
		Захист власних досліджень, практичних завдань	10
Змістовий модуль 3.			
Тиждень 4 Лекція 4 Практичне 4	Тема 4. Гормональні препарати. Засоби, що впливають на систему крові. Імунотропні та протиалергічні і засоби. Тема 5. Лікарські засоби, що впливають на функцію органів травлення. Вітаміни, БАД.	Тестування за пройденим матеріалом	5
Тиждень 5 Лекція 5 Практичне 5		Захист власних досліджень, практичних завдань	10
Змістовий модуль 4.			
Тиждень 6 Лекція 6 Практичне 6	Тема 6. Лікарські засоби, що впливають на міометрій. Контрацептиви. Леки для дітей, жінок та людей похилого віку. Тема 7. Основні принципи лікування гострих отруень. Фармакотоксикодинаміка. Небажані	Тестування за пройденим матеріалом	5
Тиждень 7 Лекція 7 Практичне 7		Захист власних досліджень, практичних завдань	10

ефекти лікарських засобів. Фармакотерапія гострих медикаментозних отруень і екстремальних станів. Фармакотоксикодинаміка.		
---	--	--

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники

1. Давтян Л.Л., Загорій Г.В., Вороненко Ю.В., Коритнюк Р.С., Войтенко Г.М. Лікарська взаємодія та безпека ліків: посібник. – К.: ЧП «Блудчий М.І.», 2011. – 744 с.
2. Давтян Л.Л., Коритнюк Р.С., Войтенко Г.М. та ін. Несумісні та нераціональні сполучення лікарських засобів для парентерального застосування: навчальний посібник. – К., 2012. – 76 с.
3. Дроговоз С.М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту : підручник-довідник / С. М. Дроговоз. — Х. : Видавничий центр "ХАІ", 2009. — 480 с.
4. Дроговоз С.М., Гудзенко А.П., Бутко Я.А., Дроговоз В.В. Побочное действие лекарств: учебник-справочник. –Х.: «СИМ», 2010. - 480 с.
5. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник. Під ред. А.М. Гродзинський. –К.: Укр.енциклопедія, 1992.
6. Лук'янчук В.Д., Савченкова Л.В. Основні принципи фармакотерапії при гострих отруєннях лікарськими засобами та отрутами. – Луганськ: ЛДМУ, 2002.
7. Фармакологія на долонях: довідник / за ред. С.М. Дроговоз. – Х., 2009. – 112 с.
8. Фармацевтична енциклопедія (НФаУ; ред. рада: Черних В.П. (голова) та ін. – Вид. 2-е, доп. – К.: Моріон, 2010. – 1631 с.

Інформаційні ресурси

:

1. Гончаров Т.А. Энциклопедия лекарственных растений: (лечение травами): В 2-х т. Т. 1. — М.: Изд. Дом МСП, 1997.
Режим доступу: <http://www.cnsnb.ru/AKDiL/0019/default.shtm>
2. Довідник лікарських засобів України 2010 [Електронний ресурс] : за даними Держ. Фармакологічного Центру / МОЗ України, 2010.
Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/liki.php>
3. Лекарственные растения и их применение при различных заболеваниях.
Режим доступу: <http://mplants.org.ua/>
4. Энциклопедия Растений - Лекарственные растения Украины.
Режим доступу: http://unital-style.ru/lekarstvennye_rastenij_ukrainy.html

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; плейрифт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодици JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці

курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу favn1956@gmail.com У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

-
- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.